

ΧΡΥΣΗ ΚΑΡΔΙΑ

ΙΝΕ ἡ καλλιτέρα μου φίλη ἡ Σοφία.

Καὶ τὴν ἀγαπῶ πολὺ δχι μόνον διὰ τὴν ζωηρὰν καὶ χαρίεσσαν εὐφυίαν της, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀγαθήν της καρδίαν, ἡ ὁποία ἀστράπτει δλη μέτα εἰς τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της.

Θὰ σᾶς διηγηθῶ μίαν μικρὰν ιστορίαν καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ τὴν ἀγαπήσητε καὶ τεῖς ἐπίσης.

"Ημεθα ἀδιάσπαστοι. Ἡ χαριτωμένη συντροφιά της, μὲ τὰ ἀφελῆ καὶ εἰλικρινῆ της λογάκια, μοῦ εἴχε γίνει ἀπαραίτητος. "Ελεγε καὶ αὐτὴ πῶς με ἥγαπα. Καὶ τὸ ἐπίστευα.

"Αλλὰ πρὸ δύο μηνῶν εἴχεν ἐπέλθει κάποια μεταβολὴ ἀλλόκοτος εἰς τὴν φίλην μου. Δέν ἥρχετο ταχτικὰ τὸ ἀπόγευμα μὲ τὸ ἐργάζειρόν της καὶ τὸ φαιδρόν της πρόσωπον, οὔτε τὴν εὕρισκα οἰκαδες δσάκις μετέβαινα νὰ τὴν ἴδω ἔγω. Καὶ ὅταν ἥρχετο, ἐφαίνετο 'σὰν ἀφηρημένη καὶ ἐβιάζετο νὰ φύγῃ. Δέν ἥξευρα πῶς νὰ τὸ ἔξηγήσω. Εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου ἀπήντα δι' ἀκαταλήπτων ύπεκφυγῶν.

Εἶχα νὰ τὴν ἴδω τέσσαρας δλας ἥμέρας. Ἐπῆγα νὰ μάθω τὶ γίνεται. Ἡτο κλεισμένη εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ ὅταν εἰσῆλθον, ἔκλειε βιαστικὰ καὶ πως τεταραγμένη σύρτην τινά.

— Καλέ, δὲν μοῦ λές, τί ἔγινες; τί τρόπος εἶνε αὐτός; νὰ μ' ἀφίνης μόνην τόσας ἥμέρας! Νὰ σου μηνῶ νὰ ἔλθης, καὶ σὺ τίποτε! Τί λοιπόν; Ἡ φιλία μου σου εἶνε περιττή πλέον καὶ τὴν ἀντικατέστησες μὲ κάμμιαν ἄλλην καλλιτέραν μου;

"Εταράχθη. "Εγίνε καταπόρφυρος καὶ ἔκαμε κάτι νὰ εἶπῃ· ἀλλ' ἔγώ ἔξηκολούθησα:

— "Ελα τώρα, δὲν ᔁχεις δικαιολογίας: ποῦ πηγαίνεις λοιπὸν κάθε ἀπόγευμα τὴν ὥραν ποῦ ἥρχεσο εἰς ἔμε; Περνῶ καὶ ἐρωτῶ τὴν ὑπηρέτριαν καὶ μοῦ λέγει πῶς ἔξηλθες, ἀποροῦσα μάλιστα, διότι ἐνόμιζε πῶς ἥρχεσο εἰς ἔμε.

— Ού, καῦμένη καὶ σύ! Τί κατακλυσμὸς παραπόνων εἶνε αὐτός! "Επειτα, δὲν ἡμπορῶ τάχα νὰ ύπάγω καὶ καμμίαν φοράν εἰς τὰ ἐμπορικά, εἰς τῆς θείας μου, εἰς κάμμιαν ἄλλην ἐπίσκεψιν μὲ τὴ μαμά; Τί; ὅλο ἔσù θὰ μ' ἔχῃς: Μὲ θέλουν καὶ ἄλλοι.

"Απεπειράθη νὰ ἀστεῖσθῇ, νὰ τρέψῃ ἄλλοῦ τὴν δυιλίαν· ἀλλ' εἰς μάτην. Ή φωνή της, οἱ τρόποι τῆς εἶχόν τι τὸ βεβιασμένον, πρᾶγμα τὸ ὄποιον μὲ ἔκαμε νὰ ἐκπλαγῶ διότι τὴν ἥξευρα πάντοτε γλυκεῖαν καὶ εἰλικρινῆ πρὸς ὅλους, καὶ εἰς ἐμὲ πρὸ πάντων. "Ω! ἀναμφιβόλως κάτι συμβαίνει, τὸ ὄποιον δὲν δύνχμαι νὰ ἔξιγνιάσω. Βεβίως ὅμως δὲν μὲ ἀγαπᾶ, δπως ἄλλοτε. Καὶ μὲ τὰς σκέψεις αὐτάς, αἴφνης τὸ βλέμμα μου ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ὑπεράνω τῆς κλίνης της τοίχου, ὅπου ἐκπληκτός δὲν εἶδον ἀνηρτημένον τὸν ὡραῖον Σταυρόν, ποῦ τῆς εἶχα φιλοτεχνήσει μὲ τόσην προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν καὶ τὸν εἶχα μάλιστα τοποθετήσει ἐκεῖ μόνη μου τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς της.

— Μὰ τί ἔγινε, καλὲ, ὁ Σταυρός σου;

Μὲ ἡτένισε μὲ προφανῆ ἀμηχανίαν, ζωηρὸν δὲ ἐρύθημα ἔβαψε τὰς παρειάς της.

— Ο Σταυρός μου; . . . τὸν ἔχασα . . . μπᾶ! ὅχι . . . τὸν ἔχάρισα εἰς μίαν φίλην . . .

Αἰσθημα λύπης καὶ πείσματος μὲ εἶχε καταλάβει.

— Μὴ σοῦ κακοφανῆ καῦμένη! χωρὶς νὰ τὸ θέλω . . .

"Ιδοὺ καὶ νέα ἀπόδειξις τῆς πρός με ἀδιαφορίας της, ἐσκέφθην. Μοῦ ἥλθον δάκρυα. "Εσπευσα νὰ τὴν ἀποχαιρετήσω καὶ ἀπῆλθον. Δὲν εἶπε λέξιν διὰ νὰ μὲ κρατήσῃ περισσότερον πλησίον της· τούναντίον μάλιστα μοῦ ἐφάνη σὰν νὰ ἀνεκουφίζετο ἐκ τῆς ἀπομακρύνσεώς μου.

Μετὰ κόπου διέσχισα τὸ μέχρι τῆς οίκιας μου μικρὸν διάστημα. Ήσθινόμην τοὺς πόδας μου τρέμοντας καὶ τὸ αἷμα ἀναβαῖνον εἰς τὴν κεφαλήν μου.

Δὲν μοῦ ἔμενε τώρα ἀμφιβολία περὶ τῆς μεταβολῆς τῶν αἰσθημάτων τῆς Σοφίας. Δὲν τὴν ἀνεγνώριζον πλέον. Ποίαν ἄλλην ἔνδειξιν ἥθελον, ἀφοῦ ἡ ίδια μοῦ ὡμολόγησεν ὅτι ἔχάρισεν εἰς ἄλλην τὸ μικρόν μου ἐκεῖνο δῶρον. εἰς μίαν ἄκραν τοῦ ὄποιού εἶχα κεντήσει μὲ μικρὰ γραμματάκια τὰς λέξεις «'Ἐνθυμοῦ με», ώς νὰ τὸ ἔκαμε ἐπίτηδες διὰ νὰ μοῦ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν θέλει οὔτε καν νὰ μ' ἐνθυμηται . . . ;

"

"Ἐν τούτοις μίχ ἐνδόμυχος φωνὴ μοῦ ἔλεγεν ὅτι εἶχα ἀδικον νὰ τὴν κρίνω οὕτως. Εἶναι ἀληθές ὅτι εἰς τοὺς λόγους της, εἰς τοὺς

τρόπους της, εἰς τὴν δὲ οὖτην διαγωγήν της διέθεπον μεταβολὴν πχράξενον· μοῦ ἐφαίνετο δῆμος ὅτι ἡ καρδία της διεμαρτύρετο διὰ τοῦτο· τὸ ἀνεγένωσκον εἰς τοὺς ἀγνοτάτους ὄφθαλμούς της, οἱ ὅποιοι ἔξεφραζον τὴν αὐτὴν πάντοτε πρὸς ἐμὲ ἀδολον καὶ τρυφερὰν ἀγάπην.

Εἶχα νὰ τὴν ἴδω ἀρκετὰς ἡμέρας, ὅπόταν ἐν ἀπόγευμα ἤκουσα βήματα εἰς τὴν κλίμακα.

— Νὰ ἦνε ἄρά γε ἡ Σοφία; διελογίσθην.

Δὲν ἐπρόφθασα νὰ τὸ σκεφθῶ, ὅτε ἀνοίγει ἡ θύρα καὶ ἐμφανίζεται ἐνώπιόν μου.

— Δέξα τῷ Θεῷ! ἥλθες τέλος πάντων! ἐκραύγασα.

‘Αλλὰ διεκόπην ἔκπληκτος. ‘Ητο αὐτὴ ἡ Σοφία; ‘Εφαίνετο ὡχρὰ καὶ καταβεβλημένη· οἱ ὄφθαλμοί της ἤσαν ἐξυθροῖ ὡς νὰ εἶχον κλαύσει πολύ.

— Μὰ τί ἔχεις λοιπόν, Σοφία μου; τί συμβαίνει; μὲ κάμνεις νὰ τρέμω.

‘Ερρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας μου, μὲ κατέκλυσε δι’ ἀσπασμῶν καὶ μοῦ ἀπήντησε συγκεκινημένη:

— “Ω, νὰ ἔξευρες . . . εἴμαι πολὺ δυστυχής . . .

— ‘Εσύ δυστυχής; εἶνε δυνατόν:

— Ναι· ἔχασα τὸ δάκτυλόν της γιαγιᾶς, ξεύρεις, ἐκεῖνο μὲ τὸ μεγάλο διαμάντι ποῦ φοροῦσα ἐδὼ στὸ μικρό μου δάκτυλο . . .

— Αὐτὸ εἶνε δῆλο; Καὶ μὲ κατατρόμαξες!

— “Αχ, δὲν ξεύρεις τί λατοείαν ποῦ τοῦ εἴχαμε δῆλοι στὸ σπίτι, καὶ πρὸ πάντων ὁ πατέρας. ‘Ητο τὸ μόνον του οἰκογενειακὸν κειμήλιον. ‘Η γιογιὰ τοῦ τὸ εἶχε δώσει, πρὶν πεθάνῃ. Καὶ τὸ ἀγαποῦσε πολύ, καὶ ἔλεγε πῶς ὅποιος τὸ φορεῖ, τοῦ φέρει εὐτυχίαν. Καὶ τώρα τί νὰ τοῦ εἰπῶ:

— Καὶ πῶς τὸ ἔχασες; τὴν ἡρώτησα.

— ‘Αχ! εἶνε μία θλιβερὰ ιστορία . . .

— Τὴν δῆμοιαν δὲν θέλεις νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆς . . . τὸ βλέπω. . . ἐγὼ πλέον ἔπαυσα νὰ εἴμαι· ἡ μόνη ἀδελφική σου φίλη.

— Σιώπα, μοῦ λέγεις. Μοῦ τὸ εἴπεις πολλὲς φορεῖς αὐτό, ἀλλὰ κατὰ βάθος δὲν τὸ πιστεύεις. ‘Ακουσε λοιπόν.

‘Επλησίασε περισσότερον, ἐπῆρε τὰ δύο μου χέρια μέσα εἰς τὰ ίδικά της, τὰ ὅποια ἔτρεμον ἀπὸ συγκίνησιν, καὶ μὲ δακρυσμένα μάτια καὶ μὲ φωνήν, τὴν δῆμοιαν ἐχρωμάτιζε ἀληθινὸς πόνος τῆς ψυχῆς, μοῦ ἀπεκάλυψε τὸ τρομερὸν μυστικόν της . . .

— «Μάχι μέρα, τὸν περασμένο Ιούλιο, ἐνῷ ἐργάζομουν νὰ σὲ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΤΟΥ ΕΝ ΜΟΝΑΧΩ ΠΕΡΙΦΑΝΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΥ Ν. ΓΥΖΗ

εῦρω, ἐσταυμάτησα ἔξαφνα σ' ἔνα μικρὸ δρουμίσκο, ποῦ ἤκουσα στεναγμούς καὶ κλάματα ἀπὸ ἔνα πτωχικὸ σπιτάκι. Δὲν ἐκρατήθηκα: κάτι τι μ' ἔσπρωχνε νὰ πλησιάσω. 'Η πόρτα ἦτο μισο-κνιοκτή. Ἐμβῆκα, γωρίς κάν νὰ ζητήσω τὴν ἄδειαν... . Ἡταν μιὰ δυστυχισμένη οἰκογένεια ἐφέδρου, μιὰ μητέρα μὲ δύο παιδάκια. Ἡταν καὶ τὰ δύο κρεβετώμενα, ἄρρωστα, μὲ πυρετό. Ἡ μητέρα ἥταν 'σὰν τρελή. Εἰς τὸ ωχρὸ πρόσωπό της ἐφύινετο ζωγραφισμένη ἡ δυστυχία, ἡ ἀπελπισία. Καὶ γύρω-γύρω οἱ ξεθωριασμένοι τοῖχοι καὶ τὰ πτωχικὰ ἔπιπλα ἐμαρτύρουν καὶ αὐτὰ τὴν πεῖναν καὶ τὴν ἀθλιότητα τῶν δυστυχισμένων αὐτῶν πλασμάτων. Μοῦ ἐρράγισε τὴν καρδιὰ ἡ τύχη των. 'Ο πατέρων, νέος ἐργατικός, ἔλειπε εἰς τὸν πόλεμον ἐδῶ καὶ τρεῖς μῆνας. Ἡ μητέρα των εἰργάζετο νύχτα-μέρα διὰ νὰ οἰκονομῇ ὀλίγο ἑπτὸ ψωμί. 'Αλλ' οἱ κόποι καὶ αἱ στερήσεις τὴν ἐξήγητλησαν, καὶ δὲν ἡμποροῦσε πλέον νὰ ἐργασθῇ. 'Επούλησε δὲ τι καὶ ἀν εἴχε. 'Αλλὰ ἔπειτα, ὡς νὰ μὴ ἔφθανεν ἡ πεῖνα, ἥλθε καὶ ἡ ἀρρώστεια στὸ φτωχικό της καλύβι! Τί νὰ κάμη! 'Εφώναξε τὸ γιατρό, ὁ ὅποιος ἔγραψε μιὰ συνταγὴ καὶ τῆς εἶπε νὰ τοὺς δίδῃ καὶ ζουμὶ δυνατό. Καὶ ἔψυγε. 'Αλλὰ ποῦ νὰ εὕρῃ αὐτὴ τὰ φάρμακα; Ποῦ νὰ τρέξῃ; Ποῖος νὰ τὴν λυπηθῇ: "Οπου καὶ ἀν ἐπῆγε, ηὗξε τῆς πόρτες κλείστες. Καὶ ἔπειτα ποιὸς νὰ τὴν συλλογισθῇ μέσα σε τόση δυστυχία ποῦ ἐπλάκωσε τὸν μικρὸν κόσμον; Μοῦ τὰ ἔλεγε αὐτὰ ἡ δυστυχισμένη αὐτὴ μητέρα καὶ τὰ μάτια μου ἐβούρωναν, ἡ ἀναπνοὴ μου ἐπιάνετο καὶ ἔνας πόνος, ποῦ ἔως ἐκείνη τὴν στιγμὴ δὲν τὸν εἶχα γνωρίσει, μοῦ ἔσφιγγε τὴν καρδιά. Εἶγα ὀλίγα χρήματα μαζί μου. Τὴν παρακάλεσα νὰ τὰ δεχθῇ καὶ τῆς ύπεσχεθην πῶς θὰ φροντίσω διὰ τὰ δύο ἀγαπητά της. 'Εκλαιειν ἡ καϋμένη ἀπὸ εὐγνωμοσύνην, ἡ ἐποῖα ἐφώτισε μίαν στιγμὴν τὴν ζοφεράν της μορφήν. 'Αχ! νὰ ἡξευρες τί οὐράνιο πρᾶγμα είνεις ἡ εὐεργεσία! . . .

'Η Σοφία διεκόπη μίαν στιγμήν. Τὴν ἔπνιγεν ἡ συγχένησις καὶ οἱ ὄφθαλμοί της ἐπλημμύριζον. Μετ' ὀλίγον, ἀπομάσσουσα τὸ πρόσωπόν της, ἔξηκολούθησε:

— «Μοῦ ἐρριζώθη μέσα μου ἡ ἴδεια νὰ σώσω τὰ ἄμοιρα ἐκεῖνα δύντα ἀπὸ τὴν χαταστροφήν. Τὴν ἐπεσκέφθην τὴν ἐπαύριον καὶ ἀφῆκα ὅλας τὰς μικρὰς μου οἰκονομίας. 'Η ταλαιπωρη μητέρα ἡγόραζε τώρα πλέον φάρμακα καὶ καλήν τροφὴν διὰ τὰ μικρά της, τὰ ἐποῖα ἡρχισαν βαθμηδὸν νὰ ἀναλαμβάνουν. 'Επήγανα τακτικὰ καὶ τὰ ἔλεπα. 'Αλλὰ τὰ χρήματα μοῦ εἶχαν τελειώσει. 'Έκαμα κακὰ ποῦ δὲν τὸ εἶπα τοῦ πατέρα· θὰ μοῦ ἔδινε, εἴμαι βεβαία. Μόνον εἰς τὴν μαμὰ εἶπα κάτι τι. 'Επειτα ἐσκέφθην

πῶς εἶχα τόσα πράγματα περιττά, μὲ τὰ ὅποῖς θὰ ἡμποροῦσα νὰ συντηρήσω ὀλίγον ἀκόμη τὴν δυστυχῆ αὐτὴν οἰκογένειαν. .»

— "Α! μὰ ἐσύ εἰσαι ἔνας ἄγγελος! τὴν διέκοψα συγκεκινημένη.

— «Ξεύρεις; μὲ ἔτυπτεν ἡ συνείδησις ὅταν ἐσυλλογιζόμην πῶς ἐγὼ εἶχα τόσα πράγματα ἀχρηστα, καὶ ἔκεινα τὰ δυστυχισμένα πλάσματα ἀπέθησκον ἀπὸ τὴν πεῖναν. Τὰ ἐπώλησα λοιπὸν καὶ μὲ τὰ χρήματα ἔκεινα ἀνεκουφίσθησαν τὰ καῦμένα ἀρκετὰς ἡμέρας.

— Καὶ νὰ μὴ μοῦ εἰπῆς τίποτε τόσον καιρόν! τῆς παρεπονέθην.

— «Δὲν σοῦ τὸ εἶπα, ἀλήθεια· ἀλλὰ μοῦ ἐφαίνετο πῶς ὅτι ἔκαμνε, δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ ξεύρῃ ἄλλος, παρὰ ὁ Θεὸς μόνον!

— Λοιπόν; τὴν ἐρώτησα ἀνυπόμονος νὰ μάθω τὸ τέλος τῆς μικρᾶς αὐτῆς τραγωδίας.

— «Οταν ἀνέλαβον τὰ μικρά, ἔπεισεν ἄρρωστη ἡ μητέρα των ἡ ἄμοιρη. Τί νὰ κάμω: Νὰ τὴν ἀφήσω νὰ ἀποθάνῃ; Καὶ τὰ παιδάκια της ἔπειτα; Τότε μοῦ ἤλθε μία ἴδεα: Νὰ ἐργασθῶ ἐγὼ, ἀφοῦ ἔκεινη δὲν ἡμποροῦσε. Καὶ πράγματι, ἐκλεισμῷν εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ἔκεντοῦσα ἡ ἔπλεκα κάλτσαις, καὶ μὲ τὰ μικρά μου αὐτὰ ἐργάζειρα ἔξοικονομοῦσα πολὺ λίγα πράγματα δῆμως, τὰ ὅποια οὔτε διὰ τὸ ψωμὶ τῶν μικρῶν δὲν ἔφθαναν....

— Δι! αὐτὸ λοιπὸν δὲν ἥρχεσο νὰ μὲ βλέπῃς;

— «Δὲν εἶχα δίκαιον; Τότε συνέλαβα ἐν ἄλλο σχέδιον. Ξεύρεις ἔκεινα τὰ ὡραία χιώτικα κουλουράκια, εἰς τὰ ὅποια ἐπιτηδεύομαι καμιὰ φορά. Αὐτὰ τὰ ἀκριβοπληρόνουν, ἐνῷ δὲν κοστίζουν πολύ. Ἔσυλλογίσθην πῶς ἀν ἦτο δυνατὸν νὰ ζυμώνω ἀπ' αὐτὰ δύο-τρεῖς ὠκάδες τὴν ἡμέρα καὶ νὰ τὰ πουλῶ, θὰ μοῦ ἄφιναν ἔνα κέρδος ἀρκετόν, μὲ τὸ ὅποιον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ προφθάνω τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας ἔκεινης. Τὸ εἶπα αὐτὸ εἰς τὴν μαμὰ καὶ μοῦ ἔδωκε τὴν ἀδειαν. Ἐπειτα ἐπῆγα σὲ μερικὰ φιλικά μας σπίτια καὶ παρεκάλεσα νὰ ἀγοράζουν δῆθεν ἀπὸ μίαν πτωχὴν κυρίαν τὰ κουλουράκια, πῶς τάχα αὐτὴ τὰ κατασκευάζει. Καὶ ἔτσι ἔγινε. Τὰ ἡτοίμαζα ἐγὼ φρέσκα-φρέσκα καὶ τὰ ἕστελλα μὲ τὸ μεγαλείτερο παιδάκι τῆς φτωχῆς ἔκεινης, ἔνx ἔξυπνο, ὡς δέκα χρόνων.

— Καλὲ τί λές, Σοφία; τὴν διέκοψα ἔκπληκτος καὶ ἔμπλεως θαυμασμοῦ διὰ τὴν γενναίαν της πρᾶξιν. Κατώρθωνες ἐσύ μὲ αὐτὰ τὰ κονδυλεία χεράκια νὰ κάμνης τέτοια κοπιαστικὴ ἐργασία;

— «Ναι, ἡ ἴδεα τῆς εὐεργεσίας μοῦ ἔδιδε μίαν δύναμιν ἀγνωστον. Δὲν μοῦ ἔκαμνε καθόλου κόπο. Ἀλλὰ γθέει, ἔκει ποῦ ἔζυμωνα, ἐλησμόνησα νὰ βγάλω τὸ δακτυλίδι, καὶ μοῦ ἔπεισε τὸ διαμάντι. Τὴν ὥρα ἔκεινη δὲν τὸ εἶχα ἐννοήσει. Τώρα πλέον εἶνε

ἀργά, οὕτε ύπάρχει ἐλπίς νὰ τὸ εῦρω Καὶ πῶς θὰ τολμήσω νὰ τὸ εἰπῶ τοῦ πατέρα!

Καὶ ἔθουρκωσαν ἐκ νέου τὰ μεγάλα μαῆρα μάτια της καὶ τὰ ροδόχροα μάγουλά της ἐπορφυρώθησαν ἀπὸ αἴσθημα λύπης καὶ στενοχωρίας.

“Ηγέρθην, τὴν ἔθλιψα εἰς τὰς ἀγκάλας μου καὶ τὴν κατέκλυσα δι’ ἀσπασμῶν.

— Σοφία, τῆς εἶπα, εῖσαι ἄδικος ὁ πατέρας σου θὰ σου τὸ συγχωρήσῃ δταν μάθη ὅλη αὐτὴ τὴν συγκινητικὴν ἴστορία.

Ἐκείνη ἐσιώπα σύνους καὶ περίφροντις.

— “Ωστε, τὴν ἡρώτησα, καὶ ὁ ἴδικός μου ὁ Σταυρός, τὸ μικρόν μου ἔκεινο ἐνθύμημα ποῦ σου εἶχα χαρίσει στὴν ἑορτήν σου;...

Μὲ ἔκυτταξε μὲ μίαν γλυκύτητα ἀνέκφραστον, εἰς τὴν ὅποιαν ἔδιαβασα τὴν ἀπάντησίν της πρὶν τὴν ἐκστομίσῃ, ὡς νὰ μου ἔλεγε: τάχα δὲν ἔννοεις τί τὸν ἔκαμα;

Δὲν τὴν ἀφῆκα νὰ μου δικαιολογηθῇ.

— Σὲ ἔννοῶ καὶ σε συγχωρῶ ἐγὼ πρώτη, τῆς εἶπα καὶ τὴν ἐφίλησα διὰ χιλιοστὴν φοράν εἰς τὰ μεγάλα μαῆρα καὶ ἀγγελικά της μάτια.

Ἐρ Σύρω, 10 Σεπτεμβρίου, 1897.

MARIA Θ. ΧΡΥΣΗ

ΛΑΙΚΑ ΔΙΣΤΙΧΑ

Μ' ἀρρώστησες κι' ἀπάντησα στὴ πόρτα σου τὸ Χάρο,
καὶ τοῦπα: σύρε ἀπ' ἐδῶ, ἐγὼ θὲ νὰ τὴν πάρω!

Τὴν ὥρα ποῦ γεννήθηκες σὲ μοίραναν ἡ Μοῖρες,
ἐπῆρες χάρες κ' ἐμμορφιές, μόνο καρδιὰ δὲν πῆρες.